

СХВАЛЕНО

протокол засідання
педагогічної ради від
31 серпня 2026 р. №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора КГ №74 КМР

Наталія МІШАКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**КРИВОРІЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ №74
КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

на 2026/2027 навчальний рік

ЗМІСТ

Передмова

Пояснювальна записка

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.
2. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні, його розподіл між освітніми галузями та роками навчання.
3. Навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами.
4. Перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів.
5. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.
6. Інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Передмова

Освітня програма розроблена на основі законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» державних освітніх стандартів, зразків освітніх навчальних програм, курсів і дисциплін.

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової, базової середньої та середньої (повної) загальної середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності, тобто кожна наступна програма рівня освіти базується на попередній.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді є сукупністю предметних основних і додаткових освітніх програм, а також описом технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності ЗЗСО.

Освітня програма спрямована на формування загальної культури особистості учнів закладу освіти; їх адаптації до життя в суспільстві; створення основи для усвідомленого вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; виховання громадянськості, патріотизму, любові до Батьківщини, працьовитості, культури, поваги до прав і свобод людини, бережливого ставлення до екології та довкілля.

Освітня програма є чинною, починаючи від дати затвердження.

Пояснювальна записка

Освітня програма (далі – Програма) розроблена з метою виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; від 13 грудня 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»; наказів Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22 р. «Про затвердження типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я.», від 17.08.2026 №1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»; від 04.05.2026 р. №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», а також «Про наукову і науково-технічну діяльність» (від 26.11.2015 № 848-УІІІ); Указу Президента України «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих та талановитих дітей та молоді» (від 30.09.2010 №927/2010); Положення про Малу академію наук учнівської молоді, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 09.02.2006 № 90, Зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.02.2006 р. за № 172/12046;

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітня програма містить:

1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;

2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;

3) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;

4) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);

5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;

6) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітню програму схвалено педагогічною радою (протокол №1 від 31.08.2026 р.) та затверджено керівником закладу.

Цю освітню програму після затвердження оприлюднено на офіційному веб-сайті КГ №74.

КГ №74 у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма КГ №74 є наскрізною, охоплює освіту на I (початкова освіта) та II (базова середня освіта) рівнях. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді є сукупністю предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності закладу освіти.

Головною метою закладу освіти є забезпечення різнобічного розвитку, патріотичного виховання та соціалізації особистості, спрямованої на збереження національної пам'яті, формування громадянської ідентичності та усвідомлення себе громадянином України. Заклад орієнтований на підготовку випускника, здатного до життєдіяльності в соціумі, екологічно доцільної взаємодії з навколишнім середовищем, безперервного навчання впродовж життя (lifelong learning), свідомого професійного самовизначення, самореалізації, трудової діяльності та активної громадянської позиції. Невіддільним складником діяльності закладу є системний пошук, підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді, сприяння її майбутній професійній реалізації, популяризація наукової діяльності та формування наукового світогляду здобувачів освіти.

Головними завданнями закладу освіти є:

Національно-патріотичне виховання та формування громадянської ідентичності

Розвиток демократичної культури: утвердження в освітньому середовищі цінностей демократії, верховенства права, свободи слова, толерантності, поваги до гідності та думки кожної особистості.

Правова освіта та Конституція: формування поваги до Конституції України, законів України, а також глибокого усвідомлення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.

Повага до державних атрибутів: виховання поваги до державних символів України (Державного Герба, Державного Прапора та Державного Гімну України) як основоположних елементів національної ідентичності.

Збереження національної пам'яті: системна інтеграція історико-культурної спадщини, традицій українського народу та пам'яті про борців за незалежність України в освітній процес.

Розвиток громадянської активності: залучення здобувачів освіти до практик демократичного врядування через розширення функцій учнівського самоврядування, волонтерство та участь у соціальних проєктах.

Забезпечення якості освіти та всебічного розвитку

Реалізація компетентнісного підходу: формування ключових компетентностей, визначених Законом України «Про освіту» та стандартами НУШ.

Культивація безперервного навчання: розвиток навичок самоосвіти, критичного мислення та мотивації до навчання впродовж життя.

Екологічна освіта: формування екологічної культури, відповідального споживання та навичок цивілізованої взаємодії з природою.

Робота з обдарованою молоддю та наукова діяльність

Системний пошук та підтримка: створення умов для виявлення, розвитку та супроводу творчого й інтелектуального потенціалу талановитих учнів.

Популяризація науки: залучення здобувачів освіти до дослідницької діяльності (зокрема, в межах Малої академії наук) та формування наукового світогляду.

Соціалізація та допрофесійна підготовка

Профорієнтаційна робота: сприяння свідомому професійному самовизначенню учнів із врахуванням тенденцій сучасного ринку праці.

Психолого-педагогічний супровід: забезпечення успішної соціалізації, адаптації та гармонійного психоемоційного розвитку особистості.

Трудова соціалізація: формування готовності до свідомого життєвого вибору, праці та самореалізації в сучасному суспільстві.

Удосконалення професійних компетентностей педагогічних кадрів

Інституційні та формальні форми підвищення кваліфікації, диверсифікація суб'єктів підвищення кваліфікації: надання педагогам свободи вибору курсів, вебінарів та тренінгів на сертифікованих платформах.

Сертифікація педагогічних працівників: стимулювання та методичний супровід учителів, які беруть участь у державній сертифікації для незалежного оцінювання їхніх компетентностей.

Внутрішньошкільна система професійного розвитку - інтерналізація

Педагогічне менторство та наставництво: закріплення досвідчених учителів-методистів за молодими спеціалістами для швидкої адаптації та передачі досвіду.

Взасмовідвідування занять з фокусом: практикування «відкритих уроків» не для контролю, а для обміну інноваційними методиками, цифровими інструментами та прийомами формувального оцінювання.

Інноваційні та неформальні методи

Професійні спільноти та «Школи професійного зростання»: створення внутрішніх або міжшкільних хабів, де вчителі об'єднуються за інтересами (наприклад, IT-технології, інклюзія, STEM-освіта).

Методичні квести та тренінги з медіаграмотності: розвиток м'яких навичок, критичного мислення та стресостійкості педагогів.

Цифровізація та самоосвіта

Цифрові стажування: опанування інструментів штучного інтелекту в освіті, систем управління навчанням (Google Classroom) та гейміфікації (Kahoot).

Охоплення науковою освітою учнів засобами дистанційної освіти в умовах пандемії, воєнного стану.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- **безпечні умови освітньої діяльності;**
- **дотримання державних стандартів освіти;**
- **дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;**
- **дотримання фінансової дисципліни.**

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта;

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

Дитиноцентризму та особистісної орієнтації: орієнтація на потреби, інтереси, здібності та індивідуальні особливості кожного здобувача освіти.

Гармонійного поєднання національного та загальнолюдського: виховання патріотизму, поваги до Конституції України, державних символів, збереження національної пам'яті в єдності з демократичними цінностями та європейським вектором розвитку.

Академічної доброчесності та свободи: забезпечення чесності, прозорості та відповідальності в освітній і науковій діяльності, а також права педагогів на свободу вибору методів і форм навчання.

Системності та наступності: забезпечення логічного зв'язку, послідовності та взаємозв'язку між ступенями освіти та окремими освітніми галузями.

Компетентнісного спрямування: орієнтація на формування ключових компетентностей та наскрізних умінь, необхідних для успішної самореалізації та навчання впродовж життя.

Екологічної доцільності та практичної спрямованості: формування екологічної культури, розвиток практичних навичок для життя в суспільстві, свідомого професійного вибору та трудової діяльності.

Диференціації та інклюзивності: створення рівного доступу до якісної освіти для всіх здобувачів, зокрема через забезпечення інклюзивного освітнього середовища та підтримки обдарованої молоді.

Варіативності та гнучкості: можливість адаптації освітнього процесу до змін у суспільстві, розвитку науки, технологій та індивідуальних освітніх траєкторій учнів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає: забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок; формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини; виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля; утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої освіти.

Місія закладу освіти полягає у створенні безпечного, сучасного та демократичного освітнього середовища для різнобічного розвитку, патріотичного виховання та успішної соціалізації особистості. Ми формуємо свідомого громадянина України із чіткою національною ідентичністю, який поважає Конституцію та державні символи, береже національну пам'ять і здатний до безперервного навчання впродовж життя. Через інтеграцію науки, інноваційні педагогічні практики (зокрема бінарні та інтегровані уроки) та системну підтримку обдарованої молоді, заклад готує випускника до свідомого життєвого вибору, професійної самореалізації та активної громадянської діяльності на благо українського суспільства.

Таким чином **місія Закладу** формує:

- **Громадянську та національну свідомість:** стійку державницьку позицію, повагу до Конституції України та державних символів, глибоке усвідомлення прав і обов'язків громадянина, а також відповідальність за збереження національної пам'яті.

- **Цінності демократичного суспільства:** культуру толерантності, повагу до людської гідності, свободи слова та навички конструктивної взаємодії в колективі на засадах верховенства права.

- **Цілісний науковий світогляд:** критичне, аналітичне та логічне мислення, дослідницькі навички та здатність до системного аналізу інформації, що реалізується зокрема через міжпредметну інтеграцію та бінарні уроки.

- **Культуру безперервного навчання:** стійку мотивацію до самовдосконалення, здатність самостійно здобувати знання, адаптуватися до змін та ефективно діяти в умовах сучасного цифрового та високотехнологічного світу.

- **Готовність до свідомого життєвого вибору:** розвинену спроможність до професійного самовизначення, прагнення до самореалізації в трудовій діяльності та соціальних проєктах.

- **Екологічну та соціокультурну відповідальність:** дбайливе ставлення до довкілля, розуміння принципів сталого розвитку та здатність до цивілізованої взаємодії з природою і соціумом.

- **Професійне середовище інновацій:** високий рівень педагогічної майстерності через безперервне вдосконалення професійних компетентностей вчителів та впровадження передових освітніх практик».

Візія закладу освіти:

Заклад освіти – це інноваційний, безпечний та демократичний освітній простір, що функціонує як соціокультурний та науково-методичний хаб, де гармонійно поєднуються висока якість освіти, національно-патріотичне виховання та збереження національної пам'яті.

Осередок демократичної культури та правової освіти: простір, де панує взаємоповага, верховенство права, толерантність та партнерство між усіма учасниками освітнього процесу, а повага до Конституції України та державних символів є внутрішньою потребою кожного.

Центр інтегрованого та наукового навчання: лідер у впровадженні передових педагогічних технологій, зокрема міжпредметної інтеграції та бінарних уроків, що забезпечує формування цілісного наукового світогляду і розкриття потенціалу обдарованої молоді.

Платформу безперервного професійного розвитку: середовище, яке стимулює постійне вдосконалення професійних компетентностей педагогічних кадрів, підтримує вчительське менторство та академічну свободу.

Простір життєвого успіху здобувача освіти: заклад, що забезпечує гнучкість освітніх траєкторій, формує навички навчання впродовж життя та готує конкурентоспроможного, свідомого випускника, готового до викликів сучасного суспільства».

Отже, в закладі адміністрацією та педагогічними працівниками створено сучасний, безпечний і демократичний освітній простір, що базується на принципах педагогіки партнерства, верховенства права та взаємоповаги між усіма учасниками освітнього процесу. Функціонує дієва система національно-патріотичного виховання, яка забезпечує всебічне формування громадянської ідентичності здобувачів освіти, виховання поваги до Конституції України та державних символів, а також системне збереження національної пам'яті. Розвивається гнучке середовище для міжпредметної інтеграції, у межах якого впроваджуються інноваційні технології, зокрема бінарні уроки та дослідницька діяльність, що сприяє формуванню цілісного наукового світогляду учнів. Забезпечено умови для підтримки й супроводу обдарованої молоді, що стимулює розвиток їхнього інтелектуального потенціалу та успішну допрофесійну підготовку. Налагоджено цілісну систему безперервного професійного розвитку педагогічних кадрів, яка мотивує вчителів до вдосконалення компетентностей, опанування цифрових інструментів та наставництва. Усе це створює надійне підґрунтя для успішної соціалізації особистості й підготовки випускника, здатного до свідомого життєвого вибору та навчання впродовж життя.

Пріоритетні вектори діяльності в 2026-2027 н.р.

Громадянсько-патріотичний вектор: виховання поваги до Конституції України та державних символів, утвердження демократичних цінностей, розвиток правової культури та збереження національної пам'яті здобувачів освіти.

Інтеграційно-дидактичний вектор: формування наукового світогляду учнів шляхом масштабування практик міжпредметної інтеграції, активного впровадження бінарних уроків та розвитку інструментів STEM-освіти.

Кадровий вектор: безперервне вдосконалення професійних компетентностей педагогів через розвиток цифрових навичок, внутрішньшкільне менторство та методичний супровід державної сертифікації вчителів.

Інтелектуально-профоріснтаційний вектор: системний пошук і супровід обдарованої молоді, розвиток науково-дослідницької діяльності в МАН та створення умов для успішної соціалізації і свідомого вибору професії.

Головні принципи освітнього процесу:

гуманізація, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;

єдність загальнолюдських і національних цінностей, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;

демократизація, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;

науковість і системність, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;

безперервність, наступність та інтеграція, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль Закладу з іншими закладами та організаціями;

цілісність і наступність світи, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя за умови наступності та концентричності;

багатоукладність і варіативність, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форм і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної спрямованості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;

добровільність і доступність, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

самотійність і активність особистості, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самотійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;

практична спрямованість, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). Учні, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

2. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні, його розподіл між освітніми галузями та роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-9 класів визначено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту»; наказів Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22 р. «Про затвердження типової освітньої програми для 1-2 класів, 3-4 класів, розробленої під керівництвом Савченко О. Я.»; від 17.08.2026 №1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»; від 04.05.2026 р. №722 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2026-2027 навчальний рік становить:

- для учнів 1-х класів закладу освіти складає 700 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів - 770 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів - 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів - 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 5-х класів - 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів - 1190 годин/навчальний рік;
- для учнів 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів - 1260 годин/навчальний рік,
- для учнів 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1-4-х класів, для 5-9-х класів

Перелік освітніх галузей для 1-4-х класів

Мовно-літературна, математична, природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, технологічна, інформативна, мистецька, фізкультурна.

Перелік освітніх галузей для 5-9 класів

Мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, інформативна, мистецька, фізична культура.

Навчальні плани II ступеню передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах двох ступенів навчання. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, гімназія, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність

успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi освiтнього середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання);
- окремі предмети (виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються міжпредметні, міжкласні проєкти). Роль окремих предметів в освітньому процесі за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проєктах;
- позакласну освітню роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Сприятиме формуванню духовно, психічно, соціально і фізично здорової особистості, яка усвідомлює цінність власного життя та безпеки. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через практично-орієнтовану діяльність (ситуаційні завдання, тренінги, моделювання поведінки в надзвичайних ситуаціях тощо), яка інтегрує знання з різних предметів і розвиває в учнів навички здорового способу життя, культуру безпеки та вміння протистояти ризикам. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання життєстійкості, відповідального ставлення до здоров'я, самодисципліни, емпатії, обачності та взаємодопомоги.
Підприємливість і фінансова грамотність	Сприятиме формуванню ініціативної особистості, що розуміє практичні механізми функціонування економіки, вміє ефективно управляти власними фінансами та бачить можливості для реалізації ідей. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через діяльнісний підхід (ділові та рольові ігри, розробку стартап-проектів, вирішення кейсів, фінансові розрахунки тощо), який пов'язує теоретичні знання з реальним

	життям і розвиває в учнів лідерство, креативність, готовність до обґрунтованого ризику та вміння працювати в команді. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання ощадливості, працьовитості, прагматизму, стратегічного мислення, ділової чесності та відповідальності за власні рішення.
--	--

3. Навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами

Загальні засади

Форма власності: комунальна.

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний.

Мова навчання: українська.

Структура 2026-2027 навчального року

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр: 01 вересня 2026 року – 24 грудня 2026 року;

II семестр: 11 січня 2027 року – 30 червня 2027 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні: 26 жовтня 2026 року – 01 листопада 2026 року;

зимові: 25 грудня 2026 року – 10 січня 2027 року;

весняні: 22 березня 2027 року – 28 березня 2027 року.

Навчальні екскурсії для учнів 1-9 класів у 2026-2027 навчальному році організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та згідно рішення педради від 31.08.2026 (протокол №1) проводяться упродовж навчального року.

Початок занять – о 08.30 год.

Тривалість уроків у початковій та основній школах - відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

у 1-х класах – 35 хвилин,

у 2-4-х – 40 хвилин,

у 5-9-х – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: перерв тривалістю 10 хвилин. В разі організації гарячого харчування – двох великих перерв по 15 хвилин кожної.

У 2026-2027 навчальному році у закладі освіти сформовано 26 класів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Середня наповнюваність:

1-4 класів – 29 учнів

5-9 класів – 27,9 учні

По закладу освіти – 27 учнів.

Мережа класів та контингент учнів

Клас	Кількість класів	Кількість учнів
1	3	64
2	2	54
3	3	73
4	4	108
5	2	60
6	4	95
7	3	92
8	3	94
9	2	61
1-9	26	701

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 23.02.2026 року «Про затвердження Змін до Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти»: при вивченні предметів мовно-літературної освітньої галузі у 1-9 класах.

З урахуванням особливостей закладу освіти та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти варіативною частиною передбачено виділити додаткові години на: предмети інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних, групових занять та консультацій 1 година для середньої ланки.

Навчальне навантаження на учня у всіх класах витримано в межах норми.

**Навчальний план
Криворізької гімназії №74
Криворізької міської ради
на 2026-2027 навчальний рік**

4. Перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів

Перелік навчальних програм для учнів 1-2, 3-4, 5-9 класів

Типова освітня програма для 1-2 класів НУШ (автор Савченко О.Я.), затвердженою наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022.

Типова освітня програма для 3-4 класів НУШ (автор Савченко О.Я.), затвердженою наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022.

Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України № 1430 від 17.08.2026.

№ з/п	Назва предмету	Рівень вивчення
1	Українська мова. Навчання грамоти	Рівень стандарту
2	Читання	Рівень стандарту
3	Літературне читання	Рівень стандарту
4	Я досліджую світ	Рівень стандарту
5	Дизайн і технології	Рівень стандарту
6	Музичне мистецтво	Рівень стандарту
7	Образотворче мистецтво	Рівень стандарту
8	Українська мова	Рівень стандарту
9	Українська література	Рівень стандарту
10	Вступ до історії України та громадянської освіти	Рівень стандарту
11	STEM	Рівень стандарту
12	Історія України	Рівень стандарту
13	Всесвітня історія	Рівень стандарту
14	Громадянська освіта	Рівень стандарту
15	Іноземна мова	Рівень стандарту
16	Математика	Рівень стандарту
17	Алгебра	Рівень стандарту
18	Геометрія	Рівень стандарту
19	Фізика	Рівень стандарту
20	Хімія	Рівень стандарту
21	Біологія	Рівень стандарту
22	Географія	Рівень стандарту
23	Зарубіжна література	Рівень стандарту
24	Фізична культура	Рівень стандарту
25	Мистецтво	Рівень стандарту
26	Технології	Рівень стандарту
27	Пізнаємо природу	Рівень стандарту
28	Здоров'я, безпека і добробут	Рівень стандарту
29	Етика	Рівень стандарту
30	Правознавство	Рівень стандарту
31	Інформатика	Рівень стандарту
32	Підприємництво і фінансова грамотність	Рівень стандарту

5. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей, який спрямований на ознайомлення учнів з новою інформацією;
- урок розвитку компетентностей, передбачає практичне застосування здобутих знань;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, який слугує для контролю рівня знань та корекції;
- комбінований урок, який поєднує різні етапи: перевірку, пояснення, закріплення.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проєктах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному, дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Відповідно до статті 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту» учні ЗЗСО мають право на забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії, яка формується шляхом визначення власних освітніх цілей, а також вибору суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними форм здобуття загальної середньої освіти; навчальних планів та програм, навчальних предметів, форм організації освітнього процесу, засобів, методів навчання. Таким чином, за потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Питання спроможності закладу забезпечити реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії та розроблення індивідуального навчального плану розглядається педагогічною радою на основі поданою батьками заяви, складеною за відповідною формою (стаття 14 пункт 3 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-

оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, на сайті гімназії у розділі «Система оцінювання/Критерії оцінювання».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1-4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-4 класах – вербальною оцінкою**, на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 31.08.2026 №1).

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813). Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учителя, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив думку учень. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час самооцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити тематичні діагностувальні роботи. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, повідомляючи учням та їхнім батькам.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути

результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Оцінювання учнів 5-9 класів

Оцінювання учнів 5-9 класів здійснюється відповідно до наказу МОН України №722 від 04.05.2026 року. «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» та Методичних рекомендацій на кожну освітню галузь.

Оцінювання в закладах освіти виконує такі функції:

формувальна – забезпечення відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення їх особистих навчальних потреб;

констатувальна – встановлення рівня досягнення результатів навчання;

діагностувальна – виявлення стану набутого досвіду, з'ясування причин утруднень, відстеження динаміки процесу навчання;

мотиваційна – активізація внутрішніх мотивів до навчання через конструктивне оцінювання, що викликає почуття задоволення від результату;

коригувальна – спрямування зусиль на подолання виявлених труднощів шляхом індивідуалізації завдань та підходів;

прогностична – визначення знань та вмінь, необхідних на наступних етапах навчання, формування реалістичних очікувань;

розвивальна – мотивування до рефлексії, самовдосконалення, аналізу власних сильних і слабких сторін через якісний зворотний зв'язок;

виховна – налаштування учнів на відповідальність за результати власного навчання та якісне виконання завдань;

управлінська – забезпечення інформацією для ухвалення рішень щодо академічної успішності, необхідності підтримки, переведення до наступного класу та моніторингу якості навчання на рівні закладу освіти.

Основними видами оцінювання в закладі освіти є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Воно здійснюється педагогічним працівником, а також шляхом взаємооцінювання та самооцінювання учнями.

Поточне оцінювання здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуванню за допомогою спеціального інструментарію.

Підсумкове оцінювання здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними та поділяється на тематичне, семестрове та річне.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи.

Семестрове оцінювання є узагальненням результатів навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання та/або підсумкових семестрових робіт.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових оцінок.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на відповідному рівні. Проведення державної підсумкової атестації та звільнення від неї здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюються згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентісного підходу та відповідних груп результатів. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета /інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження; аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкти; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентацій результатів завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися практичний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцій.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) відображає як процес навчання учнівства, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю зрозуміти, як краще підготувати учнів до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня – розуміння та

застосування елементів змісту навчання; достатнього – уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформаційно (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати).

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема/розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли учні із обов'язковими очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня протягом року. Річне оцінювання не підлягає коригуванню за рішенням педагогічної ради.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні. Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Один рівень складається з 3 балів, які в сумі дають 12.

- початковий (1-3 бали);
- середній (4-6 балів);
- достатній (7-9 балів);
- високий (10-12 балів).

Свідоцтво досягнень складається з двох частин:

1. Характеристика навчальної діяльності. Тут учителі оцінюють рівень сформованості наскрізних умінь в учня наприкінці навчального року. Йдеться про розуміння прочитаного, висловлення власної думки, критичне і системне мислення, ініціативність тощо.

Оцінок у цьому розділі нема. Учитель лише визначає один із рівнів сформованості того чи того вміння: «Має значні успіхи», «Демонструє помітний прогрес», «Потребує уваги і допомоги». Заповнювати цю частину свідоцтва вчителі можуть колегіально або це може робити класний керівник.

2. Характеристика результатів навчання. У цьому розділі виставляють бали за навчальні предмети / інтегровані курси щосеместрово й за рік.

Специфіка та особливості освітньої діяльності за цією освітньою програмою гімназії полягають у послідовній реалізації засад Нової української школи, де в центрі освітнього процесу перебуває особистість підлітка. Програма орієнтована на гармонійне поєднання академічних знань із формуванням 11 ключових компетентностей та наскрізних умінь. Особливістю діяльності є широке впровадження діяльного, інтегрованого та проєктного підходів, що дозволяє учням бачити практичне застосування знань у реальному житті. Освітнє середовище гімназії побудоване на принципах педагогіки партнерства, психологічного комфорту, безпеки та академічної доброчесності, що забезпечує успішну соціалізацію учнів та їхню готовність до свідомого вибору профілю подальшого навчання.

**Загальні критерії
оцінювання результатів навчання учнів**

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
1	2	3	4	5	6	7
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі — педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до	виявляє вміння в окремих випадках

	відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок		постійного зовнішнього контролю	спільного обговорення, не реагує на думки інших	
3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
Середній	4 відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально	виявляє вміння епізодично

				допомогою інших учасників групи		
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично

Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання;	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції	виявляє вміння постійно в типових

			вибирає з-поміж запропонованих можливих способи розв'язання проблемних ситуацій	опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

			дії групи щодо досягнення навчальних цілей	комунікації	
12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях